

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovi člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06), a u skladu sa članom 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2010. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPĆI IZBORI 2010. GODINE **SRPSKE DEMOKRATSKE STRANKE**

Broj: 03-07-6-415/11
Sarajevo, 19.06.2012. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE.....	3
1. UVOD.....	3
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	3
3. OPIS REVIZIJE.....	4
Predmet revizije.....	4
Cilj revizije	4
Obim revizije.....	4
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	4
5. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Srpske demokratske stranke i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovi revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona BiH.

Revizija je na osnovi uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Utvdili smo da Srpska demokratska stranka u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Srpska demokratska stranka u 2010. godini postupila u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Srpske demokratske stranke, i to: godišnjeg finansijskog za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2010. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu Srpska demokratska stranka je ostvarila prihode u iznosu od 1.615.233,65 KM, što je iskazano u narednoj tabeli¹:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u ukupnom prihodu %
1	Članarina	173.336,19	10,73 %
2	Prilozi fizičkih lica	164.723,11	10,20 %
3	Prilozi pravnih lica	5.660,00	0,35 %
4	Prihodi od imovine	19.797,00	1,23 %
5	Prihodi od pravnih lica	0,00	0,00 %
6	Prihodi od poklona	9.060,93	0,57 %
7	Prihodi iz budžeta	1.224.519,19	75,80 %
8	Ostali prihodi	18.077,23	1,12%
	Ukupni prihodi:	1.615.233,65	100,00 %

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Srpska demokratska stranka je ostvarila rashode u iznosu 1.869.243,23 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Srpska demokratska stranka. Skraćeni naziv stranke je SDS.

Posljednja registracija stranke je izvršena 11.01.2007. godine, pod brojem 089-0-Reg-06-000430.

Sjedište političke stranke je u Istočnom Sarajevu-Istočna Ilidža, Trg Ilidžanske brigade bb, a administrativno sjedište u Banjoj Luci, ulica Nikole Tesle 1b.

Lice ovlašćeno za zastupanje stranke je Mladen Bosić, predsjednik stranke.

Lice ovlašćeno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2010. godinu je Dragan Ćuzulan.

¹ Podaci su preuzeti iz korigiranog finansijskog izvještaja, koji je politička stranka dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH 17.10.2011.godine.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, organizacionu strukturu Srpske demokratske stranke čine:

- Sekretarijati Srpske demokratske stranke Banja Luka i Istočno Sarajevo,
- Gradski odbori Srpske demokratske stranke Banja Luka i Istočno Sarajevo, i
- 62 općinska odbora.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Srpske demokratske stranke za 2010. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine, i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Sekretarijat Srpske demokratske stranke Banja Luka,
- Gradski odbor Srpske demokratske stranke Banja Luka,
- Općinski odbor Srpske demokratske stranke Doboj i
- Općinski odbor Srpske demokratske stranke Bijeljina.

Cilj revizije je da se prikupi dovoljno relevantnih dokaza kako bi se moglo izraziti mišljenje o tome da li je Srpska demokratska stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskog izvještaja Srpske demokratske stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na članarine, priloge fizičkih i pravnih lica, prihode iz budžeta i troškove predizborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila reviziju i pregled godišnjih finansijskih izvještaja Srpske demokratske stranke u periodu od 2004. do 2009. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu, odnosno izvještaji o reviziji sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu izdat je izvještaj o pregledu sa revizijskim nalazima, mišljenjem revizora i preporukama da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i (2) i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizirane preporuke:

Na osnovi uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala preporuke koje su date u izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu, odnosno i dalje postupa suprotno odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Na osnovi izvršene revizije finansijskog izvještaja i ostale finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je Srpska demokratska stranka prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.²

(1) Stranka, odnosno njena tri organizaciona dijela, bez plaćanja zakupnine su koristili poslovne prostorije općinskih organa uprave, što nije u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Općinski odbor SDS Vlasenica koristio je bez naknade poslovni prostor površine 60,8 m² u vlasništvu Općine Vlasenica.³ Prema Odluci o načinu i uvjetima davanja u zakup poslovnog i garažnog prostora kojim raspolaže Općina Vlasenica broj: 01-022-37/10 od 25.02.2010. godine, cijena zakupa za obavljanje administrativnih poslova za I zonu iznosi 5,00 KM/m². Kako stranka nije plaćala zakupninu, ostvarila je zabranjeni prilog u visini od 3.648,00 KM.
- Općinski odbor SDS Mrkonjić Grad je koristio bez naknade poslovni prostor površine 14,4 m² u vlasništvu Općine Mrkonjić Grad.⁴
- Općinski odbor SDS Nevesinje je koristio bez naknade poslovni prostor površine 11,78 m² u vlasništvu Općine Nevesinje.⁵

(2) Srpska demokratska stranka prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer je primila priloge Mjesne zajednice „Đulić“ Teslić i Općine Teslić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je stranka primila prilog Mjesne zajednice „Đulić“ Teslić u iznosu od 100,00 KM.

Također je utvrđeno da je SDS primila iz budžeta Općine Teslić sredstva u iznosu od 2.000,00 KM. Sredstva su uplaćena sa pozicije tekući troškovi – program mladih, a na ime učešća u troškovima organiziranja Ilindanskog turnira u malom fudbalu.

b) Srpska demokratska stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka ne vodi adekvatne evidencije o svojim rashodima i finansijski izvještaj nije popunjen u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, što je suprotno odredbama člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Služba za reviziju je utvrdila da Srpska demokratska stranka nije u svojim poslovnim knjigama i obrascu 4-1 (Režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog

² Državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravna lica u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

³ Akt Općine Vlasenica broj: 05/1-03-1/11 od 07.04.2011. godine

⁴ Akt Općine Mrkonjić grad broj 02-03-18/11 od 31.03.2011. godine

⁵ Akt Općine Nevesinje broj 02/012-10-95/11 od 13.05.2011. godine

izvještaja iskazala sve troškove zakupa, čime su prekršene odredbe člana 21. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Kontrolom ugovora o zakupu poslovnih prostora, utvrđeno je da stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala troškove zakupa za poslovne prostorije koje je koristio OO SDS Kneževo u iznosu od 360,00 KM.

Također je utvrđeno da su troškovi zakupa za poslovne prostorije koje je koristio OO SDS Trnovo iskazani u iznosu manjem za 592,83 KM i OO SDS Srbac u iznosu manjem za 996,00 KM.

Na osnovi gore navedenog, utvrđeno je da je Srpska demokratska stranka troškove zakupa za poslovne prostorije iskazala u manjem iznosu za 1.948,83 KM .

- (2) Revizijom je utvrđeno da stranka u obrascu 5-2 (ostala dugovanja) nije iskazala sve obaveze na dan 31.12.2010. godine, čime su prekršene odredbe člana 23. stav (1) tačka b) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Na osnovi podataka koje je dostavio „Zavod za izgradnju grada“ ad Banja Luka-ZIBL,⁶ utvrđeno je da obaveze stranke po osnovu zakupnine za poslovni prostor na dan 31.12.2010. godine iznose 164.979,64 KM. Uvidom u poslovne knjige i obrazac 5-2 godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je SDS iskazala obaveze prema ovom pravnom licu u iznosu od 107.034,08 KM, odnosno iskazala je manje obaveze za 57.945,64 KM.

Troškovi izborne kampanje

Srpska demokratska stranka je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odnosno ispoštovala je zakonom propisani limit na troškove izborne kampanje. U svrhu izborne kampanje politička stranka je potrošila 388.608,37KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Srpska demokratska stranka je mogla potrošiti 1.111.029,13 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Srpskoj demokratskoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovi uočenih nedostataka se preporučuje:

⁶ ZIBL-akt broj:3-2-416/12 od 06.02.2012. godine.

⁷ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika općine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine općine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da se ne finansira iz izvora koji su članom 8. stav (1) Zakona zabranjeni političkim strankama,*
- *da u skladu sa odredbama člana člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavi potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima i*
- *da u skladu sa odredbama člana člana 11. stav (3) Zakona finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku Srpska demokratska stranka se izjasnila na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu. Uz izjašnjenje stranka je dostavila nove dokaze o korištenim poslovnim prostorima, korigirane obrasce finansijskog izvještaja, skupa sa finasijskim karticama. Služba za reviziju, nakon što je izvršila uvid u nove dokaze, argumentirane primjedbe je uvažila i ugradila u konačni revizijski izvještaj.

Zahvaljujemo se lisu ovlaštenom za podnošenje finansijskih izvještaja i zaposlenim u Sekretarijatu Srpske demokratske stranke na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Veliborka Kenjić, revizorica

Anela Burdžović-Kapić, pomoćnica revizorice